

A??r Solunum Yetmezli?i Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *A??r Solunum Yetmezli?i Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16289>

Özet

A??r Solunum Yetmezli?i Anketi (ASY A), orijinal ad? **Severe Respiratory Insufficiency (SRI) Questionnaire** olan ölçe?in Türkçe diline adaptasyon çal??mas? sonucu elde edilmi? bir araçtır. Bu ölçek, özellikle kronik ve a??r solunum yetmezli?i ya?ayan hastalar?n sa?lıkli ili?kili ya?am kalitesi düzeylerini ve bu durumun günlük ya?am üzerindeki etkilerini ölçmek amacıyla geli?tirilmittir. Ölçek, 2017 y?l?nda Ergan ve arkadaşlar? tarafından Türkçeye çevrilmi? ve kültürel uyarlamas? yapılmı?tır.

ASY A, solunum yetmezli?i tan?s? alm?? bireylerin fiziksel, psikososyal ve semptomlarla ilgili boyutlardaki zorluklar?n de?erlendirerek, tedavi yan?tlar?n? ve hastal??n ilerlemesini izlemede klinisyenlere önemli veriler sunar. Ölçe?in Türkiye'deki kullan?m?, bu hasta grubunun ya?am kalitesini standart ve güvenilir bir yöntemle de?erlendirmeyi mümkün kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

A??r Solunum Yetmezli?i, Severe Respiratory Insufficiency, SRI Questionnaire, Ya?am Kalitesi, Transkültürel Adaptasyon, Solunum Hastalıklar?, Psikometri.

Yazarlar

Begüm Ergan, Gökhan Dabak, Önder ?enbaklavac?, Serap Uslu, Wolfgang W?nd?sch.

Amaç

A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin temel amacı, kronik **a??r solunum yetmezli?i** (ASY) olan hastalar?n sa?lıkli ili?kili ya?am kalitesini (HRQoL) kapsamlı bir şekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, solunum yetmezli?inin fiziksel fonksiyon, duygusal durum, sosyal etkileşimler ve semptom yükü üzerindeki etkilerini nicelleştirmeyi hedefler.

Ölçek, hastalar?n kendi algıladıkları sa?lık durumlarını ölçerek, non-invaziv ventilasyon (NIV) gibi tedavi yöntemlerinin etkinliğini de?erlendirmede ve uzun süreli hasta takibinde önemli bir araç olarak kullanılmak üzere Türkçeye uyarlanmıştır. Orijinal ölçek, bu hasta grubuna özgü zorlukları yakalamak için tasarlanmıştır ve adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında geçerliliğini sağlamaya amaçlanmıştır.

Yapı

ASY A, **Solunum Yetmezli?i**inin neden olduğu çok boyutlu zorlukları ölçen bir yapıya temel alır. Orijinal SRI Anketi genellikle birden fazla alt boyuttan oluşur (örneğin, fiziksel fonksiyon, psikososyal fonksiyon, uyku, semptom yükü). Türkçe uyarlamasının da bu yapısal bütünlüğü

korumas? beklenmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, hastal???n bireyin genel **ya?am kalitesi** üzerindeki etkisidir. Bu, sadece fizyolojik durumu de?il, ayn? zamanda hastan?n psikolojik dayan?kl?l???n?, sosyal kat?lm?n? ve günlük aktiviteleri ger?ekle?tirme yetene?ini de içerir. Adaptasyon ?al??mas?, bu yap?sal ge?erlili?in Türk kültüründe de tutarlı oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Ge?erlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?na ait ge?erlik verileri, kaynak içerikte detayland?r?lmam??t?r. Ancak, Ergen ve arkada?lar?n?n (2017) ?al??mas?, ölçe?in Türkçeye ?evirisi ve **transkültürel adaptasyonu** sürecini kapsamaktadır. Bu süreç, genellikle dilsel ve kavramsal e?de?erli?i sa?laman?n yan? s?ra, yap? ge?erli?i (örne?in, faktör analizi) ve kriter ge?erli?i gibi psikometrik de?erlendirmeleri de içerir.

Detaylı ge?erlik sonuçlar? için, kullan?c?lar?n Ergen, Dabak ve arkada?lar? tarafından 2017 y?l?nda yay?mlanan "Severe Respiratory Insufficiency (SRI) anketinin Türkçeye ?evirisi ve transkültürel adaptasyonu" ba?lıklı makaleye ba?vurmalar? gerekmektedir.

Güvenirlik

A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin güvenilirlik bilgileri, kaynak içerikte belirtilmemiştir. Adaptasyon ?al??malar?nda güvenilirlik, genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemlerle de?erlendirilir.

Ölçe?in Türkçe versiyonunun güvenilirli?ini tam olarak anlamak için, 2017 tarihli adaptasyon makalesinin incelenmesi zorunludur. Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in ayn? bireyden farklı zamanlarda veya farklı maddeler aracılığıyla tutarlı sonuçlar üretti?ini gösterir, bu da klinik ve ara?tırma uygulamalar? için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? belirlemek amacıyla faktör analizi yap?lmas?, transkültürel adaptasyonun önemli bir ad?m?d?r. Kaynak metin bu bilgiyi içermese de, adaptasyon ?al??mas?n?n, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? (örne?in, 4 veya 5 alt boyut) do?rulamak için do?rulamaya veya aç?klayıcı faktör analizi tekniklerini kullanm?? olmas? muhtemeldir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n?n ge?erlili?ini destekler.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal ölçek genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?r.)

Language Available: Türkçe, Orijinal ?ngilizce (ve di?er uyarlanm?? diller)

Population Group: A??r Kronik Solunum Yetmezli?i olan Hastalar

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: Non-invaziv mekanik ventilasyon (NIV) kullanan veya kullanmas? gereken ?iddetli solunum yetmezli?i hastalar?.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Anahtar Kelimeler

SRI, Kronik Hastal?k, Solunum Fonksiyonu, Ya?am Kalitesi, Akci?er Hastal???, Uyarlama Çal??mas?, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Begüm Ergan

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: begumergan@hotmail.com

Correspondence Address: Begüm Ergan (?leti?im adresi adaptasyon makalesinde bulunabilir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Begüm Ergan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda genellikle referans gösterilerek kullan?m izni alın?r.

Test Y?I?: Türkçe Adaptasyon Çal??mas? Yay?n Y?I?: 2017.

PDF: Ölçe?in PDF format?ndaki hali a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir. Orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: agir-solunum-yetmezligi-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Ergan, B., Dabak, G., ?enbakkavac?, Ö., Uslu, S. ve W?nd?sch, W. (2017). "Severe Respiratory Insufficiency (SRI)" anketinin Türkçeye çevirisi ve transkültürel adaptasyonu. *Tuberk Toraks*, 65(1),

66-68.

A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: A??r Solunum Yetmezli?i Anketinin maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??tır. Maddelerin tam listesi için lütfen yukarıda belirtilen PDF dosyasını inceleyiniz veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM